

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Enhed: EPISK
Sagsbeh.: DEPFLJE
Koordineret med:
Sagsnr.: 2305445
Dok. nr.: 2663895

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Den 10. maj 2023, Folketinget, Beskæftigelsesudvalget

Antal ord: 992

Besvarelse af samrådsspørgsmål I

Samrådsspørgsmål I

”Vil indenrigs- og sundhedsministeren redegøre for, hvordan frontpersonalet i pandemiens begyndelse var beskyttet mod covid-19, mens de var på arbejde, herunder hvilke værnemidler, der blev tilbudt personalet ved pandemiens udbrud i foråret 2020? Med frontpersonale menes personale i ældreplejen, på hospitaler, i skoler og hjemmeplejen m.v.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann
Andersen (SF)

[Indledning]

Tak til spørgeren for at indkalde til samrådet i dag. Der er stillet ét samrådsspørgsmål til mig, som jeg vil starte med at besvare. Beskæftigelsesministeren vil herefter besvare de resterende to spørgsmål.

Jeg vil indledningsvis takke vores frontpersonale, som stod forrest, da covid-19 bredte sig i hele Danmark. Én af grundene til, at Danmark klarede sig godt igennem, var deres store indsats.

Både når vi taler om medarbejderne på landets hospitaler, medarbejderne i ældreplejen og medarbejderne på skolerne og i dagtilbuddene.

[Beskrivelse af daværende epidemisituation]

Jeg vil gerne tegne et billede af, hvilken situation Danmark befandt sig i, i foråret 2020. Coronaen var kommet til Danmark med den uvished og uforudsigelighed, der fulgte med.

Med pandemien blev der skabt et behov for en stor omstilling af særligt sundhedsvæsenet, i ældreplejen og på det sociale område – både når det kom til nye opgaver og nye procedurer.

Her stod frontpersonalet forrest, og var omstillingsparate i en vanskelig og uforudsigelig tid.

[Redegørelse af beskyttelse af frontpersonale]

Som jeg har fået oplyst, har der i håndteringen af covid-19 været et stort fokus på at beskytte det frontpersonale, som har været i risiko for at blive smittet med covid-19, når de mødte på arbejde.

Det var blandt andet centralt, da vaccinerne kom til Danmark.

Vaccinerne var en begrænset ressource, som skulle anvendes strategisk dér, hvor de gjorde mest gavn. For den enkelte og for samfundet.

Det var ikke kun afgørende for effekten af vaccinationsindsatsen, at vaccinerne blev udrullet i den rigtige rækkefølge til nøje udvalgte målgrupper.

Det gjaldt også frontlinjepersonalet som én af de første og væsentligste målgrupper.

Denne prioritering blev lavet ud fra følgende faglige hovedmålsætninger:

- 1) Minimering af død og alvorlig sygdom
- 2) Minimering af smittespredning og epidemikontrol

3) Sikring af samfundskritiske nøglefunktioner

Vaccinerne kom – som vi alle ved - ikke til Danmark i pandemiens start.

I takt med pandemiens udvikling og den øgede viden har Sundhedsstyrelsen løbende opdateret deres retningslinjer og vejledninger.

Derfor har jeg bedt Sundhedsstyrelsen om at redegøre for deres arbejde med retningslinjer under pandemien.

Sundhedsstyrelsen oplyser blandt andet følgende:

”Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut har fra pandemiens start haft retningslinjer for brug af værnemidler i sundhedssektoren, ældreplejen og på det sociale område.

Værnemidler omfatter brug af handsker, væskeafvisende, langærmet engangsovertrækskittel, kirurgisk maske samt visir og beskyttelsesbriller.

Sundhedsstyrelsen har også udgivet:

- retningslinjer for generelle smitteforebyggende tiltag,
- anbefalinger for vurdering af omplacering af sundhedspersonale i særlig risiko for alvorlig sygdom ved smitte med covid-19,
- retningslinjer for brug af værnemidler og generel smitteforebyggelse for politi og andet lignende frontpersonale samt
- retningslinjer for smitteforebyggelse i forbindelse med genåbningen af skoler og dagtilbud i foråret 2020.”

[Fora til implementering]

Retningslinjer og anbefalinger kan selvfølgelig ikke stå alene. Og de nytter ikke noget, hvis de ikke implementeres.

Jeg kan ikke redegøre for, hvilke konkrete procedurer, der har været på de enkelte ansættelsessteder, og hvilke værnemidler, rengøringstiltag mv, der er blevet implementeret og stillet til rådighed for personalet.

Men jeg vil gerne fremhæve, at der under covid-19 blev etableret flere fora, hvor styrelser, regioner og kommuner kunne videndele og have mulighed for at spørge relevante styrelser om forståelsen af gældende retningslinjer.

Her vil jeg fremhæve tre fora:

1. De tværsektorielle møder med bl.a. kommuner, regionerne, Statens Serum Institut, og Sundhedsstyrelsen.

Møderne havde til formål at få en fælles status for smittesituationen, vidensdele om iværksatte tiltag og fortolkninger af retningslinjer.

2. Et andet forum er det nationale COVID-forum for infektionshygiejne, hvor regionale infektionshygiejneenheder og Statens Serum Institut havde månedlige dialogmøder og erfaringsudveksling med henblik på håndtering af hygiejne problemstillinger.

3. Et tredje forum handlede om forsyningsikkerhed, herunder værnemidler, hvor regioner, sundhedsmyndighederne og KL deltog i ugentlige møder i opstartsfasen.

En styregruppe havde til formål at varetage opgaven med fordeling af værnemidler på tværs af sektorerne. Dette skete på baggrund af data om lagerbeholdning og pipeline, der var meldt ind via Lægemiddelstyrelsens datasystem.

Herudover har Indenrigs- og Sundhedsministeriets styrelser været i løbende dialog med relevante aktører i forhold til blandt andet forståelsen af gældende retningslinjer.

[Kritisk forsyningssituation]

Det hører med til billedet, at vi i foråret 2020 var i en situation, hvor markedet for værnemidler var meget presset og hvor forsyningssituationen var kritisk. Der var i perioden et stort fokus på at sikre forsyninger og få lagrene fyldt.

Der var også et ekstra stort behov for koordination af en målrettet fordeling af værnemidler.

Jeg har fået oplyst, at kommunerne og regionerne arbejdede hårdt på at få værnemidler ud til personalet på de enkelte ansættelsessteder – fx plejehjem og i hjemmeplejen, så ingen medarbejdere stod uden værnemidler.

Alle stod dog i en uforudsigelig og kaotisk situation. Alle gjorde deres bedste, men nåede man helt i mål med at sikre værnemidler til alt personale?

Nej.

Jeg har samtidig også fået oplyst, at der hele vejen igennem har været en tæt dialog mellem de statslige myndigheder, regioner og kommuner om ressourcer blandt andet for at sikre adgang og fordeling af værnemidler i denne kritiske periode.

Jeg må også nævne, at det er arbejdsgivernes ansvar, dvs. regioner og kommuner, at der er et sikkert arbejdsmiljø.

Og at der iværksættes de nødvendige initiativer på baggrund af retningslinjerne for myndighederne.

Det forudsætter selv sagt en nødvendig koordination, og at et tilstrækkeligt lager af værnemidler er til rådighed.

[Afslutning]

Jeg vil afslutningsvis endnu en gang gerne anerkende frontpersonalet, som stod forrest i en svær og uforudsigelig hverdag.

Jeg vil nu give ordet videre til beskæftigelsesministeren, som vil besvare de resterende to samrådsspørgsmål.